SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 18 päivänä huhtikuuta 2019

513/2019

Laki
sijoituspalvelulain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan sijoituspalvelulain (747/2012) 1 luvun 4 §:n 1 ja 2 momentti sekä 26 §:n 15 kohdan c alakohta, 15 luvun 2 §:n 1 momentti, 6 momentin 4 kohta ja 8 momentti sekä 16 luvun 1 §:n 1 ja 2 momentti,

sellaisina kuin ne ovat, 1 luvun 4 §:n 1 momentti ja 26 §:n 15 kohdan c alakohta, 15 luvun 2 §:n 1 momentti, 6 momentin 4 kohta ja 8 momentti sekä 16 luvun 1 §:n 1 ja 2 momentti laissa 1069/2017 sekä 1 luvun 4 §:n 2 momentti laissa 294/2019, sekä

lisätään 1 lukuun uusi 7 a § ja luvun 26 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 1069/2017, uusi 16 kohta, 6 b lukuun uusi 5 ja 6 § sekä lakiin uusi 9 a luku seuraavasti:

1 luku

Yleiset säännökset

4 §

Luottolaitokseen, rahastoyhtiöön ja vaihtoehtorahastojen hoitajaan sovellettavat säännökset

Luottolaitokseen, joka tarjoaa sijoituspalveluja tai harjoittaa sijoitustoimintaa sekä tarjoaa oheispalveluja, sovelletaan näiden palvelujen osalta, mitä tämän lain 2 luvun 2 §:ssä, 6 b luvun 2, 5 ja 6 §:ssä, 7 luvun 2 ja 5 §:ssä, 6 §:n 1–3, 5 ja 6 momentissa, 7–9, 12–14 ja 16 §:ssä, 7 a ja 9–11 luvussa, 13 luvun 1 ja 6 §:ssä, siltä osin kuin ne koskevat sidonnaisasiamiehen käyttämistä, 15 luvussa ja 16 luvun 2 §:ssä sekä kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain (1070/2017) 3 luvun 16 §:n 1 momentissa, 4 luvun 6 §:n 2 momentissa, 5 luvun 12 ja 14 §:ssä sekä 6 luvussa ja arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 5 luvun 1 §:n 2 momentissa säädetään sijoituspalveluyrityksestä.

Rahastoyhtiöön, joka tarjoaa sijoituspalveluja siten kuin sijoitusrahastolaissa säädetään, sovelletaan näiden palvelujen osalta, mitä tämän lain 2 luvun 2 §:ssä, 6 luvun 1 §:n 2 momentissa sekä 2 §:n 1, 2 ja 4 momentissa, 6 b luvun 5 ja 6 §:ssä, 7 luvun 2, 5, 7–9, 12–14 ja 16 §:ssä, 9 luvussa, 10 luvun 1–7, 15 ja 16 §:ssä sekä 11, 12 ja 15 luvussa, 16 luvun 2 ja 3 §:ssä sekä EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen 26 artiklassa säädetään sijoituspalveluyrityksestä. Vaihtoehtorahastojen hoitajaan, joka tarjoaa sijoituspalveluja siten kuin vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa säädetään, sovelletaan näiden palvelujen osalta, mitä tämän lain 2 luvun 2 §:ssä, 6 luvun 1 §:n 2 momentissa sekä 2 §:n 1, 2 ja 4 momentissa, 6 b luvun 5 ja 6 §:ssä, 7 luvun 2, 5, 7–9, 12–14 ja 16 §:ssä sekä 9–11 ja 15 luvussa, 16 luvun 2 ja 3 §:ssä sekä EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen 26 artiklassa säädetään sijoituspalveluyrityksestä.

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

HE 305/2018
TaVM 34/2018
EV 276/2018

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2017/828 (32017L0828); EUVL L 132, 20.5.2017, s. 1

7 a §

Osakkeenomistajien tunnistetietojen toimittaminen ja myötävaikuttaminen osakkeenomistajan oikeuksien käyttöön

Mitä 9 a luvussa säädetään sijoituspalveluyrityksen velvollisuudesta toimittaa osakkeenomistajien tunnistetietoja ja myötävaikuttaa osakkeenomistajan oikeuksien käyttöön, sovelletaan tämän luvun 4 §:n 1 momentissa tarkoitettuun luottolaitokseen sekä 2 momentissa tarkoitettuun rahastoyhtiöön ja vaihtoehtorahastojen hoitajaan.

Mitä 9 a luvussa säädetään sijoituspalveluyrityksen velvollisuudesta toimittaa osakkeenomistajien tunnistetietoja ja myötävaikuttaa osakkeenomistajan oikeuksien käyttöön, sovelletaan jäljempänä 13 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuun ulkomaiseen sijoituspalveluyritykseen ja arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 1 luvun 3 §:n 6 kohdassa tarkoitettuun ulkomaiseen arvopaperikeskukseen, sijoitusrahastolain 1 luvun 2 §:n 1 momentin 19 kohdassa tarkoitettuun ETA-rahastoyhtiöön ja vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 2 luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitettuun ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajaan.

26 §

Muut määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

— —

15) *merkittävällä sidoksella* tilannetta, jossa kahden tai useamman luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön välillä on sidoksena:

— —

c) molempien tai kaikkien pysyvä sidos samaan henkilöön määräysvallan kautta;

16) *osakkeenomistajien oikeudet -direktiivillä* osakkeenomistajien eräiden oikeuksien käyttämisestä julkisesti noteeratuissa yhtiöissä annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2007/36/EY.

II OSA

TOIMINTAEDELLYTYKSET, HALLINTO JA OHJAUS SEKÄ TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

6 b luku

Hallinto- ja ohjausjärjestelmät

5 §

Omaisuudenhoitajan omistajaohjauksen periaatteet

Sijoituspalvelun tarjoajan, joka tarjoaa 1 luvun 15 §:n 4 kohdassa tarkoitettua omaisuudenhoitoa (*omaisuudenhoitaja*) sijoittamalla 9 luvun 1 §:ssä tarkoitettuja asiakasvaroja säännellyllä markkinalla kaupankäynnin kohteena olevan yhtiön osakkeeseen, on laadittava omistajaohjauksen periaatteet.

Omistajaohjauksen periaatteissa on kuvattava, miten omistajaohjaus liittyy omaisuudenhoitajan sijoitusstrategiaan. Periaatteissa on kuvattava menettelytavat 1 momentissa tarkoitetun yhtiön toiminnan seuraamiseksi omaisuudenhoitajan sijoitusstrategian kannalta merkityksellisissä asioissa sekä äänioikeuden tai muiden osakkeisiin liittyvien oikeuksien käyttämiseksi. Periaatteissa on lisäksi kuvattava, miten omaisuudenhoitaja käy vuo-

ropuhelua 1 momentissa tarkoitetun yhtiön, sen muiden osakkeenomistajien ja sidosryhmien kanssa.

Omaisuudenhoitajan on julkistettava internetsivuillaan maksutta periaatteet ja vuosittainen selvitys niiden toteutumisesta. Omaisuudenhoitajan on julkistettava selvitys äänestyskäyttäytymisestään sekä ainakin merkittävimmistä äänestystapahtumista sekä mahdollisesta arvopaperimarkkinalaissa tarkoitetun valtakirjaneuvonantajan käytöstä.

Jos omaisuudenhoitaja ei laadi 1 ja 2 momentissa tarkoitettuja periaatteita kokonaan tai osittain tai julkista niitä tai niitä koskevaa selvitystä 3 momentissa tarkoitetulla tavalla, sen on esitettävä selvitys poikkeamisen syistä.

Mitä 7 luvun 9 §:ssä säädetään sijoituspalveluyrityksen eturistiriitojen hallinnasta, sovelletaan omaisuudenhoitajaan tämän käyttäessä äänivaltaa 1 momentissa tarkoitetussa yhtiössä.

6 §

Omaisuudenhoitajan raportointivelvollisuus

Tässä pykälässä *institutionaalisella sijoittajalla* tarkoitetaan vakuutusyhtiölaissa tarkoitettua henkivakuutusta harjoittavaa vakuutusyhtiötä, eläkesäätiölaissa tarkoitettua lisäeläketoimintaa harjoittavaa eläkesäätiötä sekä vakuutuskassalaissa tarkoitettua lisäeläketoimintaa harjoittavaa vakuutuskassaa tai niitä vastaavaa Euroopan talousalueella toimivaa institutionaalista sijoittajaa, jolle omaisuudenhoitaja tarjoaa 5 §:n 1 momentissa tarkoitettua palvelua.

Jos omaisuudenhoitaja tarjoaa omaisuudenhoitopalvelua institutionaaliselle sijoittajalle, omaisuudenhoitajan on annettava tälle vuosittain tiedot siitä, miten se noudattaa institutionaalisen sijoittajan kanssa tehtyä omaisuudenhoitosopimusta ja edistää tämän tuottotavoitteen saavuttamista. Ilmoitusta ei tarvitse tehdä, jos omaisuudenhoitaja julkistaa tiedot internetsivuillaan.

Edellä 2 momentissa tarkoitettuja tietoja ovat:

1) tehtyihin sijoituksiin liittyvät olennaiset riskit;
2) sijoitussalkun rakenne, sijoitusten kiertonopeus sekä kiertonopeuteen liittyvät kustannukset;
3) valtakirjaneuvonantajan käyttäminen sijoituskohteena olevaan yhtiöön kohdistuvissa vaikuttamistoimissa, vaikuttumistoimiin liittyvä arvopaperilainaustoiminta sekä arvopaperilainaustoiminnan käyttäminen yhtiökokousvaikuttamiseen;
4) sijoituspäätösten perusteet ja päätöksentekoa koskevat menettelytavat; sekä
5) mahdolliset eturistiriidat ja niiden käsittely.

Omaisuudenhoitaja voi ilmoittaa 2 ja 3 momentissa tarkoitetut tiedot osana 10 luvun 7 §:ssä tarkoitettuja tietoja.

9 a luku

Osakkeenomistajien tunnistetietojen toimittaminen ja osakkeenomistajan oikeuksien käytön myötävaikuttaminen

1 §

Soveltamisala

Tämän luvun säännöksiä sovelletaan säilyttämistä oheispalveluna tarjoavaan sijoituspalveluyritykseen, jos:

1) osakkeen liikkeeseenlaskijan yhtiöoikeudellinen kotipaikka on Suomessa tai Euroopan talousalueella; ja
2) liikkeeseenlaskijan osake on kaupankäynnin kohteena säännellyllä markkinalla.

2 §

Osakkeenomistajien tunnistetiedot

Sijoituspalveluyrityksen, joka säilyttää osakkeita niiden omistajan lukuun, on annettava edellä 1 §:ssä tarkoitetulle liikkeeseenlaskijalle, jäljempänä *yhtiö,* viipymättä tämän pyynnöstä osakkeenomistajia koskevat tunnistetiedot mahdollisten salassapitosäännösten estämättä. Tiedot on annettava pyynnöstä myös yhtiön nimeämälle kolmannelle osapuolelle.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuja tunnistetietoja ovat osakkeenomistajan nimi, henkilötunnus taikka muu yksilöintitunnus, yhteystiedot sekä omistettujen osakkeiden määrä eroteltuna pyydettäessä osakelajeittain. Jos sijoituspalveluyrityksellä on tiedossaan päivämäärä, jolloin osakkeet on hankittu, on myös se pyydettäessä ilmoitettava. Osakkeenomistajalla, joka on oikeushenkilö, on oikeus vaatia puutteellisten tai virheellisten tietojen korjaamista.

Jos sijoituspalveluyritys säilyttää osakkeita toisen sijoituspalveluyrityksen tai muun osakkeita säilyttävän yhteisön lukuun, on sen toimitettava viipymättä yhtiön tiedonsaantipyyntö sille, jonka lukuun se säilyttää osakkeita. Sijoituspalveluyrityksen on lisäksi viipymättä ilmoitettava pyynnön tehneelle yhtiölle toisen sijoituspalveluyrityksen tai muun yhteisön tiedot.

Sijoituspalveluyritys ei saa käyttää tämän pykälän mukaisella tavalla kerättyjä tai toimitettuja tietoja mihinkään muuhun tarkoitukseen kuin osakkeenomistajan tunnistetietojen toimittamiseen. Sijoituspalveluyritys saa säilyttää osakkeenomistajan tunnistetietoja enintään 12 kuukautta.

3 §

Myötävaikuttaminen osakkeenomistajan oikeuksien käyttöön

Sijoituspalveluyrityksen on huolellisesti tehtävä tarvittavat järjestelyt, jotka mahdollistavat osakkeenomistajalle hänelle yhtiössä kuuluvien oikeuksien käyttämisen.

Sijoituspalveluyrityksen on toimitettava viipymättä osakkeenomistajalle tai tämän nimeämälle kolmannelle osapuolelle vakiomuodossa olevat tiedot, jotka ovat tarpeen osakkeenomistajan oikeuksien käyttämiseksi, jollei yhtiö toimita tietoja suoraan osakkeenomistajalle tai tämän nimeämälle kolmannelle osapuolelle. Jos tiedot ovat saatavilla yhtiön internetsivuilla, on vastaavasti toimitettava ilmoitus, jonka perusteella tiedot ovat löydettävissä.

Sijoituspalveluyrityksen on toimitettava viipymättä ja osakkeenomistajan ohjeiden mukaisesti yhtiölle osakkeenomistajalta saamansa tiedot, jotka ovat tarpeen osakkeenomistajan oikeuksien käyttämiseksi.

Jos edellä 2 tai 3 momentissa tarkoitettuja tietoja ei voida toimittaa suoraan yhtiölle taikka osakkeenomistajalle tai tämän nimeämälle kolmannelle osapuolelle, tiedot on välitettävä säilytysketjussa seuraavalle sijoituspalveluyritykselle tai muulle osakkeita säilyttävälle yhteisölle.

Sijoituspalveluyritykselle toimitettuun osakeyhtiölain 5 luvun 23 a §:ssä tarkoitettuun vahvistukseen sovelletaan, mitä 2 ja 4 momentissa säädetään.

4 §

Kustannukset

Sijoituspalveluyrityksen on julkistettava internetsivuillaan edellä 2 §:ssä tarkoitetusta osakkeenomistajien tunnistetietojen keräämistä sekä 3 §:ssä tarkoitettua osakkeenomistajan oikeuksien käyttämisen myötävaikuttamista koskeva hinnastonsa eriteltynä palvelukohtaisesti.

Sijoituspalveluyrityksen veloittamien maksujen on oltava syrjimättömiä, kohtuullisia sekä oikeasuhtaisia verrattuna tietojen keräämisestä aiheutuneisiin tosiasiallisiin kustannuksiin.

15 luku

Hallinnolliset seuraamukset

2 §

Seuraamusmaksu

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:ssä tarkoitettuja säännöksiä ja päätöksiä, joiden laiminlyönnistä tai rikkomisesta määrätään seuraamusmaksu, ovat:

1) tämän lain 2 luvun 4 §:n säännös "pankkiiri" tai "pankkiiriliike" -sanan käytöstä toiminimessä tai muutoin toiminnassa;

2) tämän lain 7 luvun 3 §:n säännös sijoituspalveluyrityksen omiin varoihin kuuluvien rahoitusvälineiden hankinnan rahoittamisesta ja pantiksi ottamisesta sekä Finanssivalvonnan Finanssivalvonnasta annetun lain 30 §:n nojalla antama päätös varojen jakamisen rajoittamisesta;

3) tämän lain 9 a luvun 2 §:n 1–4 momentin säännökset osakkeenomistajien tunnistetiedoista; sekä

4) luottolaitostoiminnasta annetun lain 12 luvun säännökset tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja konsernitilinpäätöksen laatimisesta ja julkistamisesta.

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:ssä tarkoitettuja säännöksiä ja päätöksiä ovat 1, 2 ja 5 momentissa säädetyn lisäksi:

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

4) 6 b luvun 1–4 §:n säännökset hallinto- ja ohjausjärjestelmistä;

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä ovat tämän pykälän 1, 2 ja 5–7 momentissa säädetyn lisäksi kyseisissä momenteissa tarkoitettuja säännöksiä koskevat tarkemmat säännökset, määräykset ja kriisinratkaisudirektiivin, luottolaitosdirektiivin, rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin, osakkeenomistajien oikeudet -direktiivin sekä EU:n vakavaraisuusasetuksen ja EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen perusteella annettujen komission asetusten ja päätösten säännökset.

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

16 luku

Vahingonkorvaus- ja rangaistussäännökset

1 §

Vahingonkorvausvelvollisuus

Sijoituspalveluyritys ja korvausrahasto ovat velvolliset korvaamaan vahingon, jonka ne ovat tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttaneet sijoituspalveluyrityksen asiakkaalle tai muulle henkilölle tämän lain, sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten, EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen, EU:n vakavaraisuusasetuksen sekä EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen, EU:n vakavaraisuusasetuksen, rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin, luottolaitosdirektiivin tai osakkeenomistajien oikeudet -direktiivin perusteella annettujen komission asetusten ja päätösten taikka korvausrahaston sääntöjen vastaisella menettelyllä.

Sijoituspalveluyrityksen hallituksen jäsen ja toimitusjohtaja ovat velvolliset korvaamaan vahingon, jonka he ovat tehtävässään tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttaneet sijoituspalveluyritykselle taikka osakkeenomistajalle tai muulle henkilölle rikkomalla tämän lain säännöksiä tai tämän lain nojalla annettuja säännöksiä, EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetusta, EU:n vakavaraisuusasetusta tai EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen, EU:n vakavaraisuusasetuksen, rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin, luottolaitosdirektiivin tai osakkeenomistajien oikeudet -direktiivin perusteella annettuja komission asetuksia ja päätöksiä. Vahinko katsotaan aiheutetuksi huolimattomuudesta, jollei menettelystä vastuussa oleva osoita menetelleensä huolellisesti. Mitä edellä tässä momentissa säädetään, ei koske vahinkoja siltä osin kuin ne on aiheutettu rikkomalla 7 luvun 9 §:n 1 tai 2 momentin, 9 luvun 2–4 §:n, 10 luvun 1–7 §:n, 8 §:n 1, 2, 4–8 momentin tai 9–14 §:n taikka 12 luvun 1 tai 2 §:n taikka 3 §:n 1 tai 3 momentin säännöksiä.

— — — — — — — — — — — — — — — — — — —

Tämä laki tulee voimaan 10 päivänä kesäkuuta 2019.

Tämän lain 1 luvun 7 a §, 9 a luvun 1–3 § ja 15 luvun 2 §:n 1 momentin 3 kohta tulevat voimaan 24 päivänä syyskuuta 2020.

Sijoituspalveluyrityksen on saatettava 6 b luvun 5 ja 6 §:ssä tarkoitettu toiminta vastaamaan lain vaatimuksia kuuden kuukauden kuluessa lain voimaantulosta.

Helsingissä 12 päivänä huhtikuuta 2019

Tasavallan Presidentti

Sauli Niinistö

Valtiovarainministeri Petteri Orpo

JULKAISIJA: OIKEUSMINISTERIÖ ISSN 1455-8904